

طرح درس ترمی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان
رشته مامائی
نیمسال اول سال تحصیلی 94-95

نام درس: بارداری و زایمان 1	مدرس: فاطمه رئیسیان
نوع درس: نظری	فراگیران: کارشناسی مامائی
تعداد واحد: 1	محل برگزاری: کلاس 135
زمان کلاس: دو شنبه 8 الی 9/45	

هدف کلی درس:

- 1- شناخت کامل فیزیولوژی حاملگی، تشخیص حاملگی، اهمیت بهداشت و تغذیه دوران بارداری، اصول مراقبتهای دوران بارداری، شکایات شایع ناشی از حاملگی و طرق پیشگیری از آنها، تشخیص موارد طبیعی از غیر طبیعی دردوران بارداری و آشنایی با اقدامات و مراقبتهای لازم در هر مورد
- 2- آموزش بهداشت به مادر و خانواده در زمینه مسائل جسمانی، روانی، اجتماعی و عاطفی

شرح درس: در طول این درس دانشجویان با حاملگی و فیزیولوژی آن، راههای تشخیص و اصول مراقبت های لازم در این دوران و شکایات شایع ناشی از حاملگی در راههای پیشگیری از آن آشنا می گردند.

اهداف رفتاری:

دانشجویان در پایان دوره باید بتوانند:

- 1- مامائی را تعریف نماید.
- 2- هدف علم مامائی را بیان نماید.
- 3- فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن را شرح دهد.
- 4- در مورد عمل لقاح توضیح دهد.
- 5- در مورد نحوه تشکیل جفت توضیح دهد.
- 6- ساختمان جفت در ترم را تشریح نماید.
- 7- عملکردهای جفت را شرح دهد.
- 8- هورمون های جفت را بیان نموده و عملکرد آنها را شرح دهد.
- 9- در مورد ساختار و عملکرد بندناف توضیح دهد.
- 10- مشخصات پرده های جنینی و عملکرد آنها را بیان نماید.

- 11- مشخصات مایع آمنیوتیک و عملکرد آن را بیان نماید.
- 12- سن حاملگی را با استفاده از قانون نگل محاسبه نماید.
- 13- در مورد نحوه تشکیل جنین توضیح دهد.
- 14- مشخصات مراحل تکامل جنین از ابتدا دوره رویانی تا انتهای دوره جنینی را در هفته های مختلف بارداری بیان نماید.
- 15- تغییرات فیزیولوژیک دستگاههای مختلف در بارداری را شرح دهد.
- 16- بهداشت و مراقبتهای دوران بارداری را تعریف نماید.
- 17- هدف از مراقبتهای دوران بارداری را بیان نماید.
- 18- با توجه به علائم و نشانه ها بارداری را تشخیص دهد.
- 19- اجزاولین ویزیت دوره بارداری را شرح دهد.
- 20- زمان انجام ویزیتهای بعدی و اقدامات لازم در هر ویزیت را بیان نماید.
- 21- شکایات شایع دوران بارداری و نحوه رفع هر یک را بیان نماید.
- 22- نحوه ایمن سازی در بارداری را شرح دهد.
- 23- احکام اسلام در مورد بهداشت زمان لقاح و دوران بارداری را شرح دهد.
- 24- آموزشها و مشاوره های لازم جهت آمادگی خانمهای باردار برای زایمان را بیان نماید.
- 25- انواع نمایش جنین را با استفاده از مولژ نشان دهد.
- 26- انواع وضعیتهای جنین را در نمایشهای مختلف با استفاده از مولژ نشان دهد.
- 27- مانورهای لئوپولد را روی مولژ نمایش دهد.
- 28- نحوه انجام معاینه واژینال جهت تشخیص نمایش و وضعیت جنین در لگن را روی مولژ نشان دهد.

محتوی و ترتیب ارائه درس	
موضوع	تاریخ
تشریح و آناتومی دستگاه تناسلی	جلسه اول
فیزیولوژی سیکل قاعدگی و باروری غیر هورمونی	جلسه دوم
لقاح و باروری (قسمت اول)	جلسه سوم
لقاح و باروری (قسمت دوم)	جلسه چهارم
تغییرات فیزیولوژیک در بارداری	جلسه پنجم
تغییرات فیزیولوژیک در بارداری	جلسه ششم
تغییرات فیزیولوژیک در بارداری	جلسه هفتم
آموزش و کلاسهای آمادگی و خوشایندسازی بارداری و زایمان	جلسه هشتم
آزمون پایان ترم طبق تقویم آموزشی دانشکده	

تکالیف و وظایف دانشجو:

1. حضور بموقع و خاموش نگه داشتن تلفن همراه ضروری می باشد.
  2. مطابق قوانین آموزشی دانشکده در خصوص غیبت اعمال نظر خواهد شد.
- روش تدریس: سخنرانی - پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی: ویدئو پروژکتور و کامپیوتر - ماکت - ماژیک و وایت برد

نحوه ارزشیابی :

1. حضور منظم در کلاس: 1 نمره
2. پرسش و پاسخ کلاسی : 1 نمره
3. امتحان پایان ترم : 18 نمره

منابع اصلی درس:

- ۱- بارداری و زایمان ویلیامز. کانینگهام، اف. گاس. آخرین چاپ
- ۲- درسینامه مامایی میلز. میلز. مارگارت اف. آخرین چاپ
- 3 - Varneys Midwifery –(last edition), New york: Jones & Barlett
- 4 - Essential of maternity Bobak   دیگر کتابهای مراقبتهای بهداشتی یا پرستاری مادر و کودک
- ۵ - ۲جلدمراقبتهای اذغام یافته سلامت مادران(راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی) - وزارت بهداشت،دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۶ - راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روشهای غیردارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۷ - راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستانهای دوستدار مادر - وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۸ - اسپیروف، گلاس کاس. هورمون شناسی زنان و نازایی آخرین چاپ